

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	FIU/NPRFR	Strana:	1 / 3
Název předmětu:	Řízení finančních a bankovních rizik		
Akademický rok:	2014/2015	Tisknuto:	01.09.2014 17:47

Pracoviště / Zkratka	FIU / NPRFR	Akademický rok	2014/2015
Název	Řízení finančních a bankovních rizik	Způsob zakončení	Zkouška
Akreditováno/Kredity	Ano, 4 Kred.	Forma zakončení	Ústní
Rozsah hodin	Přednáška 2 [HOD/TYD] Seminář 1 [HOD/TYD]	Zápočet před zkouškou	NE
Obs/max	Statut A Statut B Statut C	Počítán do průměru	ANO
Letní semestr	0 / - 0 / - 0 / -	Min. (B+C) studentů	nestanoveno
Zimní semestr	27 / 32 0 / 0 0 / 0	Opakovaný zápis	NE
Vyučovací jazyk	Čeština	Vyučovaný semestr	Zimní semestr
Nahrazovaný předmět	FIN/NPRFR		
Vyloučené předměty	FIN/PRRA a FIN/PRRB a FIU/PRRA		
Podmiňující	Nejsou definovány		
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány		
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány		

Cíle předmětu (anotace):

Předmět Řízení finančních a bankovních rizik dává studentům znalosti o měření a řízení jednotlivých druhů finančních rizik. Výklad je zaměřen zejména na úvěrové riziko, vybrané modely jeho měření a možnosti transferu úvěrového rizika. Pozornost je však věnována i ostatním druhům rizika (operačnímu, tržnímu, riziku likvidity), využití rizikově očištěné rentability, významu kapitálové přiměřenosti, jejímu historickému vývoji a principům řízení výše kapitálu bank i celých finančních skupin.

Požadavky na studenta

Povinná účast na seminářích 25 %.
Diskuze, průběžný test, závěrečná zkouška.

Obsah

1. Rizika podnikání v bankovníctví
2. Metody měření finančních rizik
3. Úvěrové riziko
4. Základní modely měření úvěrového rizika
5. Ostatní modely měření úvěrového rizika
6. Transfer úvěrového rizika
7. Úvěrové deriváty
8. Operační riziko
9. Tržní riziko
10. Riziko likvidity
11. Rizikově očištěná výnosnost a její využití
12. Kapitálová přiměřenost
13. Řízení výše kapitálu finanční skupiny

1. Rizika podnikání v bankovníctví
Podstata a význam risk managementu, asymetrie informací. Vývoj přístupu k finančním rizikům. Typy finančních rizik. Organizace řízení finančních rizik: úloha představenstva, dozorčí rady, vrcholového vedení, útvaru vnitřního auditu.

2. Metody měření finančních rizik
Citlivost, směrodatná odchylka, jejich podstata, možnosti použití, výhody a nevýhody. Value at Risk, parametrický přístup, historická simulace, metoda Monte Carlo. Využití Value at Risk. Chyby v modelech a jejich důsledky. Zpětné a stresové testování.

3. Úvěrové riziko
Charakteristika úvěrového rizika. Kvantitativní a kvalitativní stránka, složky úvěrového rizika. Úvěrová politika banky.

Management a regulace úvěrového rizika. Měření rizika defaultu. Odhad míry pravděpodobnosti defaultu.

4. Základní modely měření úvěrového rizika

Model CreditMetrics - podstata, předpoklady postup modelování, matice pravděpodobností migrace aktiv v ratingovém systému, korelace defaultu aktiv mezi rizikovými kategoriemi. Model Credit Risk+ - podstata, předpoklady, postup při aplikaci modelu. Model KMV - podstata, výpočet rizika defaultu.

5. Ostatní modely měření úvěrového rizika

McKinseyův model - podstata, vliv makroekonomických faktorů. Systém úvěrových analýz KPMG. Rizikově neutrální přístup k oceňování úvěrového rizika. Modely založené na pojistném přístupu. Aplikace moderní teorie portfolia na portfolio úvěrů. Úvěrový paradox.

6. Transfer úvěrového rizika

Nástroje umožňující transfer úvěrového rizika a jejich členění. Vliv těchto nástrojů na vztah mezi dlužníkem a věřitelem. Prodej úvěrů na sekundárním trhu. Pojištění úvěrů. Sekuritizace. Dopady transferu úvěrového rizika na regulátory.

7. Úvěrové deriváty

Swap celkových výnosů. Swap úvěrového selhání. Úvěrový dluhopis. Opce selhání. Opce úvěrového rozpětí. Důvody a rizika použití úvěrových derivátů. Trhy úvěrových derivátů.

8. Operační riziko

Riziko operací. Právní riziko. Reputační riziko. Regulační riziko. Podnikatelské riziko. Výskyt a měření operačního rizika. Problémy při měření operačního rizika. Individuální přístupy k měření operačního rizika: Capital Asset Pricing Model, rizikové indikátory, statistický odhad, příčinné modelování. Management operačního rizika.

9. Tržní riziko

Podstata a složky tržního rizika. Akciové riziko. Komoditní riziko. Měnové riziko. Úrokové riziko. Regulace tržního rizika. Časová struktura úrokových sazeb. Účetní a ekonomický model měření úrokového rizika. Vztah mezi likvidním a úrokovým gapem. Management úrokového rizika.

10. Riziko likvidity

Charakteristika rizika likvidity, riziko financování, riziko tržní likvidity. Měření rizika likvidity: likvidní gap, poměrové ukazatele likvidity. Řízení a regulace likvidity finančních institucí.

11. Rizikově očištěná výnosnost a její využití

Tradiční ukazatele rentability - ROA, ROE. Upravení rentability o vliv rizika - ukazatele RAROC, RORAC, SVA. Výpočet RAROC a SVA pro úvěrové a tržní riziko. Využití RAROC při optimalizaci struktury portfolia.

12. Kapitálová přiměřenost

Koncepce ekonomického a regulovaného kapitálu. Význam kapitálové přiměřenosti a její historický vývoj: Basilejský výbor, direktivy Evropské unie, kapitálová přiměřenost v České republice. Makroekonomické dopady kapitálové přiměřenosti.

13. Řízení výše kapitálu finanční skupiny

Principy kapitálové přiměřenosti finanční skupiny. Stanovení kapitálové přiměřenosti skupiny - metoda stavebních bloků, metoda rizikové agregace, metoda rizikového odpočtu, metoda plného odpočtu. Kapitálová arbitráž, kapitálové kamufláže.

Předpoklady - další informace k podmíněnosti studia předmětu

K absolvování předmětu nejsou vyžadovány žádné podmínky a předmět může být zapsán nezávisle na jiných předmětech

Získané způsobilosti

Studenti budou schopni detailně analyzovat úvěrové riziko a používat vybrané modely jeho měření a řízení. Prohloubí své znalosti o operačním a tržním riziku i riziku likvidity. Budou schopni vyhodnotit ziskovost banky i kapitálovou přiměřenost finančních konglomerátů.

Garanti a vyučující

- **Garanti:** Doc. Ing. Pavla KLEPKOVÁ VODOVÁ, Ph.D.
- **Přednášející:** Doc. Ing. Pavla KLEPKOVÁ VODOVÁ, Ph.D.
- **Vede seminář:** Doc. Ing. Pavla KLEPKOVÁ VODOVÁ, Ph.D.

Literatura

- **Základní:** *Aktuální opatření a vyhlášky České národní banky.*
- **Základní:** SAUNDERS, A. *Credit Risk Measurement: New Approaches to Value at Risk and Other Paradigms.* New York: John Wiley & Sons, 2002. ISBN 0-471-21910-X.
- **Základní:** VODOVÁ, P. *Řízení finančních rizik A.* Distanční studijní opora. Karviná: OPF SU, 2006. ISBN 80-7248-349-8.
- **Základní:** SIVÁK, R., GERTLER, L. *Teória a prax vybraných druhov finančných rizik (kreditné, trhové, operačné).* Bratislava: SPRINT, 2006. ISBN 80-89085-56-3.
- **Doporučená:** COSSIN, D., PIROTTE, H. *Advanced Credit Risk Analysis.* Chichester: John Wiley & Sons, 2001. ISBN 0-471-98723-9.
- **Doporučená:** KOCH, T.W., MACDONALD, S.S. *Bank Management. 7th ed.* Mason: South-Western Cengage Learning, 2010. ISBN 978-0-324-65578-0.
- **Doporučená:** POLOUČEK, S. a kol. *Bankovnictví.* Praha: C.H.Beck, 2006. ISBN 80-7179-462-7.
- **Doporučená:** DVORÁK, P. *Bankovnictví pro bankěře a klienty.* Praha: Linde, 2005. ISBN 80-7201-515-X.
- **Doporučená:** ROSE, PS. *Commercial Bank Management.* New York: McGraw-Hill, 2002. ISBN 0-07-112122-6.
- **Doporučená:** DAS, S. *Credit Derivatives. CDOs & Structured Credit Products.* Singapore: John Wiley & Sons, 2005. ISBN 978-0-470-82159-6.
- **Doporučená:** *Časopisecké články z: Banker, Euromoney, Economist, Ekonom, Politická ekonomie, Ekonomický časopis, Finance a úvěr.*
- **Doporučená:** SAUNDERS, A., CORNETT, M.M. *Financial Institutions Management: A Risk Management Approach.* New York: McGraw-Hill, 2008. ISBN 978-007-126384-9.
- **Doporučená:** ALLEN, S. *Financial risk management: a practitioner's guide to managing market and credit risk.* New Jersey: John Wiley & Sons, 2003. ISBN 0-471-21977-0.
- **Doporučená:** BRINK, GJ. *Operational risk: The new challenge for banks.* New York: Palgrave, 2002. ISBN 0-333-96868-9.
- **Doporučená:** BESSIS, J. *Risk Management in Banking(2nd ed.).* Chichester: John Wiley & Sons, 2002. ISBN 0-471-893366.
- **Doporučená:** DEMPSTER, M.A.H. *Risk Management: Value At Risk and Beyond.* Cambridge: University Press, 2002. ISBN 0-521-78180-9.
- **Doporučená:** MEJSTRÍK, M., PEČENÁ, M., TEPLÝ, P. *Základní principy bankovnictví. Basic principles of banking.* Praha: Karolinum, 2008. ISBN 978-80-246-1500-4.

Časová náročnost

Aktivity	Časová náročnost aktivity [h]
Přednáška	26
Zkouška	40
Ostatní studijní zátěž	37
Seminář	13
Celkem:	116

Vyučovací metody

Přednáška
Seminář

Hodnotící metody

Ústní zkouška

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma	Obor	Etapa	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Hospodářská politika a správa	Navazující	Prezenční	Bankovnictví	4	12	2014	Povinné předměty oboru BAN NMg. prez.	A	2	ZS